

Powszechny

dziennik praw państwa i rządu

dla

cesarstwa austriackiego.

Część LIV.

Wydana i rozesłana: dnia 30. Sierpnia 1851.

Allgemeines

Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kaiserthum Oesterreich.

LIV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 30. August 1851.

Jahrgang 1851. (LIV. Poln.)

179

Część LIV.

Wydana i rozesłana dnia 30. Sierpnia 1851.

194.

Najwyższe gabinetowe zlecenie Najjaśniejszego Pana, J. C. Mości,
do prezydenta ministrów z dnia 20. Sierpnia 1851,

mocą którego ustanawia się, jakie znaczenie i jaką objętość ma odpowiedzialność ministerstwa, równie też jakie ztąd wypływają obowiązki i stanowiska onegoż na przyszłość.

Kochany książę Schwarzenberg!

Ponieważ wyrzeczonyj odpowiedzialności ministerstwa na wszelkiej prawnej zbywa wyrażności i żadnego nie ma oznaczenia dokładnego, widzę się przeto obowiązkiem panowania Mego spowodowanym, wyprowadzić ministeryum z wątpliwych jego stosunków politycznych i wskazać mu stanowisko należyte, przystojące mu jako Mojej Radzie i Mojemu najwyższemu organowi wykonawczemu, w ogłoszeniu go odpowiedzialnem jedynie i wyłącznie Monarsze tylko i Tronowi Jego, a przeto wolnem od odpowiedzialności naprzeciwko wszelkiej innej władzy politycznej.

W skutek tej zasady, wynikają postanowienia następujące:

1. Ministeryum złoży w Moje ręce przysięgę, stwierdzającą obowiązek nietylko wykonywania cesarskich uchwał, nakazów lub zleceń, ale też i obowiązek wierności, żadnym nieokreślonej warunkiem.

2. Ministeryum także i w tem nowem stanowisku swem obradować i przedkładać Mi będzie wszelkie ustawy, rozporządzenia, normy administracyjne i t. p., bądź że je Rada ministrów sama uzna za potrzebne lub stosowne, bądź też, że ministeryum przez Mnie do tego wezwanem zostanie, w skutek czego wydane postanowienia Moje z wszelką być winny wykonywane ścisłością.

3. Ministeryum i każdy minister w swym zawodzie jest Mi odpowiedzialnym za ścisłe zachowanie istniejących ustaw i rozporządzeń cesarskich administracyjnych. Każdy minister ma sobie polecone kierownictwo w przekazanym mu administracyi zawodzie. Zastrzegam Sobie zresztą w tej mierze bliższe wydać objęte postanowienia.

4. Kontrasygnacya ministeryalna, ogranicza się od tej chwili na obwieszczenie ustaw i rozporządzeń cesarskich i ma być wykonaną pod podpisem cesarskim przez prezydenta ministrów, tego lub owego ministra, którego zawodu przedmiot najbliższej do-

LIV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 30. August 1851.

194.

**Allerhöchstes Cabinetschreiben Seiner Majestät des Kaisers an den
Ministerpräsidenten vom 20. August 1851,**

womit die Bedeutung und der Umfang der Verantwortlichkeit des Ministeriums, sowie die hieraus für die Verpflichtungen und die künftige Stellung desselben fließenden Bestimmungen festgesetzt werden.

Lieber Fürst Schwarzenberg!

Da die dermalen ausgesprochene Verantwortlichkeit des Ministeriums einer gesetzlichen Deutlichkeit und jeder genauen Bezeichnung ermangelt, so fühle Ich Mich durch Meine Regentenpflicht bestimmt, das Ministerium aus seinen zweifelhaften politischen Beziehungen in die ihm als Meinem Rathe und Meinem obersten Vollziehungsorgane zustehende gehörige Stellung zu bringen, dasselbe als allein und ausschliessend gegenüber dem Monarchen und dem Throne verantwortlich zu erklären und es der Verantwortlichkeit gegenüber jeder anderen politischen Autorität zu entheben.

In Folge dieses Grundsatzes ergeben sich nachstehende Bestimmungen:

1. Das Ministerium hat sowohl die ihm obliegende Verpflichtung, die kaiserlichen Beschlüsse und Befehle zu erfüllen, als unbedingte Treue eidlich in Meine Hände zu geloben.

2. Das Ministerium wird auch in dieser neuen Stellung alle Gesetze, Verordnungen, Verwaltungsmaximen u. dgl., sei es, dass sie von dem Ministerrathe selbst als nothwendig oder zweckmässig erkannt werden, oder dass das Ministerium von Mir dazu aufgefordert würde, zu berathen und vorzuschlagen, und Meine darüber erfolgenden Beschlüsse genau zu vollziehen haben.

3. Das Ministerium und jeder Minister in seinem Zweige ist Mir für die genaue Beobachtung der bestehenden Gesetze und kaiserlichen Anordnungen in der Verwaltung verantwortlich. Jeder Minister bleibt mit der Leitung des ihm zugewiesenen Verwaltungszweiges betraut. Ich behalte Mir übrigens vor, in dieser Beziehung nähere umfassende Bestimmungen zu erlassen.

4. Die ministerielle Gegenzeichnung hat sich von nun an auf die Kundmachung der Gesetze und kaiserlichen Verordnungen zu beschränken und wird unter der kaiserlichen Unterschrift von dem Ministerpräsidenten, dem oder den Ministern, in deren Zweig der Ge-

tycze, a zarazem pod stojącą obok na końcu formułką: „Z Najwyższego rozkazu“ przez dyrektora kancelaryi Rady ministrów.

Kontrasygnacya ta, oznacza gwarancję, że przepisane formy zachowane, a cesarskie uchwały ściśle i z należytą przejęte zostały dokładnością.

5. W obwieszczeniach ustaw i rozporządzeń cesarskich, używać należy na przyszłość wyrazów: „po wysłuchaniu Mej Rady ministrów“ zamiast dotychczasowych: „na wniosek Mej Rady ministrów.“

Schönbrunn, dnia 20. Sierpnia 1851.

Franciszek Józef m. p.

195.

Najwyższe gabinetowe zlecenie Najjaśniejszego Pana, J. C. Mości, do prezydenta ministrów z dnia 20. Sierpnia 1851,

którem udzielone zostają ministerstwu do zastosowania się zmiany, zarządzone w stanowisku i statucie Rady państwa.

Kochany książę Schwarzenberg!

Z załączenia w odpisie, dowiadujesz się Pan i ministerjum Moje, o zmianach, jakie w stanowisku i statucie Rady Stanu postanowiłem, do których się ministerjum zastosować winno, jak dalece go takowe dotyczą.

Schönbrunn, dnia 20. Sierpnia 1851.

Franciszek Józef m. p.

196.

Najwyższe gabinetowe zlecenie Najjaśniejszego Pana, J. C. Mości, do prezydenta Rady Stanu z dnia 20. Sierpnia 1851,

którem się mu udzielają (zamieszczone pod N, 194. dz. pr. p.) uchwały, tak co do oznaczenia odpowiedzialności, jak co do przyszłego stanowiska ministerjum, a zarazem ustanawiają niektóre zmiany w stanowisku i statucie Rady Stanu.

Kochany baronie Kübeck!

Z zlecenia w odpisie, wydanego do Mojej Rady ministrów, powziąć należy uchwały, które postanowiłem pod względem oznaczenia odpowiedzialności i przyszłego stanowiska Mojego ministerjum.

Uchwały te, powodują Mnie ustanowić także i pod względem statutów Rady Stanu, zmiany niektóre: a to:

1. Rada Stanu odtąd uważaną być ma tylko za Moję Radę i za Radę Korony.

2. W skutek więc tego oświadczenia, nie mogą już układy praw i rozporządzeń od ministerjum iść do Rady Stanu, celem zasięgnięcia jej zdania, lecz takowe zawsze

gegenstand zunächst einschlägt, und unter der am Schlusse seitwärts stehenden Formel „Auf Allerhöchste Anordnung“ von dem Kanzleidirector des Ministerrathes vollzogen.

Diese Gegenzeichnung hat die Bedeutung der Gewährleistung, dass die bestimmten Formen beobachtet und die kaiserlichen Beschlüsse genau und richtig aufgenommen sind.

5. In den Kundmachungen der Gesetze und kaiserlichen Verordnungen haben in Zukunft die Worte „nach Vernehmung Meines Ministerrathes“ statt jenen „auf Antrag Meines Ministerrathes“ in Anwendung zu kommen.

Schönbrunn am 20. August 1851.

Franz Joseph m. p.

195.

Allerhöchstes Cabinetschreiben Seiner Majestät des Kaisers an den Ministerpräsidenten vom 20. August 1851,

womit dem Ministerium die in der Stellung und dem Statute des Reichsrathes festgesetzten Veränderungen zur Darnachachtung mitgetheilt werden.

Lieber Fürst Schwarzenberg!

Aus der abschriftlichen Beilage ersehen Sie und Mein Ministerium die Veränderungen, welche Ich in der Stellung und dem Statute des Reichsrathes zu beschliessen gefunden habe, wornach sich auch das Ministerium, in soferne es dabei betheiligt ist, zu benehmen hat.

Schönbrunn am 20. August 1851.

Franz Joseph m. p.

196.

Allerhöchstes Cabinetschreiben Seiner Majestät des Kaisers an den Reichsrathspräsidenten vom 20. August 1851,

womit demselben die (unter Nr. 194 des Reichsgesetzblattes vorkommenden) Beschlüsse über die Bezeichnung der Verantwortlichkeit und die künftige Stellung des Ministeriums mitgetheilt und mehrere Abänderungen in der Stellung und dem Statute des Reichsrathes festgesetzt werden.

Lieber Freiherr von Kübeck!

Aus dem abschriftlichen Erlasse an Meinen Ministerrath sind die Beschlüsse zu entnehmen, welche Ich in Absicht auf die Bezeichnung der Verantwortlichkeit und künftige Stellung Meines Ministeriums zu fassen Mich bestimmt finde.

Diese Beschlüsse veranlassen Mich, auch in Beziehung auf die Statuten des Reichsrathes einige Veränderungen festzusetzen. Es sind folgende:

1. Der Reichsrath ist von nun an nur als Mein Rath und als Rath der Krone anzusehen.

2. In Folge dieser Erklärung können Gesetz- und Verordnungsentwürfe oder sonstige Angelegenheiten künftig nicht mehr von dem Ministerium an den Reichsrath um sein Gut-

wprost do Mnie stosować należy. Zastrzegam Sobie, zasięgać zdania Rady Stanu, z uwzględnieniem §^{fu} 7. statutu jej i zarządzać rozstrząsania dotyczące albo pod własnym Mem bezpośrednim przewodnictwem, albo pod przewodnictwem prezydenta.

3. Przybieranie ministrów lub zastępców ich do obrad w Radzie Stanu, zastrzegam Sobie w miarę zachodzących okoliczności lub potrzeby.

Zmiany, jakie w skutek postanowień tych w porządku prowadzenia interesów wyniknąć mają, równie jak i inne stosunki, będą Mi jak najrychlej przedłożone.

Jednocześnie odbiera ministeryum o tychże uchwałach wiadomość do należytego zastosowania się jego.

Projekta praw, któreby od ministeryum do Rady Stanu zostały wytoczone, i jeszcze nie były pokończone, mają Mi do wiadomości Mejej być podane, a rezultat obradowania Rady Stanu, zawsze bezpośrednio Mnie samemu powinien być przedłożony.

Schönbrunn, dnia 20. Sierpnia 1851.

Franciszek Józef m. p.

197.

Najwyższe gabinetowe zlecenie Najjaśniejszego Pana, J. C. Mości,
do prezydenta ministrów, z dnia 20. Sierpnia 1851,

moją którego poteconem mu zostało, ażeby spólnie z prezydentem Rady Stanu, zdał sprawozdanie o sposobie obradowania nad kwestyą co do dalszego trwania i możności wykonania konstytucyi z dnia 4. Marca 1849.

Kochany książę Schwarzenberg!

Jako bezpośredni wpływ z uchwał, wyrzeczonych co do politycznego stanowiska Mejej Rady ministrów, uznaję za rzecz niemniej potrzebną jak naglącą, poddać pod należytą niezbędną rozwałę, kwestyę o dalszem trwaniu i o możności wykonania konstytucyi z dnia 4. Marca 1849.

By otrzymać zdanie względem sposobu, w jakiej objętości kwestyę tę wystawić sobie należy, jaki tok w dochodzeniu tejże ma być zachowany, i w jakich formach takowa obradowaną być winna, masz się Pan porozumieć z Moimprezydentem Rady Stanu, i jak najrychlej Mi przedłożyć spólne wnioski ku temu.

Przy roztrząsaniu tej kwestyi, równie jak przy wszelkich następujących rozprawach, niezmiennie na uwadze mieć należy pryneyp i cel utrzymania wszystkich warunków kształtu monarchicznego i politycznej jedności państwa Mego, co też oraz niezbędną stanowić będzie zasadę przy wszystkich robotach dalszych.

Schönbrunn, dnia 20. Sierpnia 1851.

Franciszek Józef m. p.

Najwyższe gabinetowe tej samej treści zlecenie, raczył też Najjaśniejszy Pan, Jego C. Mość, jednocześnie wydać i do prezydenta Rady Stanu, barona Kübeck.

achten geleitet werden, sondern sind stets an Mich zu richten. Ich behalte Mir vor, von dem Reichsrathe mit Beachtung des §. 7 seines Statutes die Meinungen abzufordern, und die Erörterungen darüber entweder unter Meinem unmittelbaren Vorsitze oder unter jenem des Präsidenten anzuordnen.

3. Die Beziehung von Ministern oder ihrer Stellvertreter zu den Berathungen des Reichsrathes behalte Ich Mir vor nach Umständen oder Erforderniss anzuordnen.

Die aus diesen Bestimmungen sich ergebenden Veränderungen in der Geschäftsordnung und sonstigen Beziehungen sind Mir ehestens in Antrag zu bringen.

Das Ministerium erhält gleichzeitig von diesen Meinen Beschlüssen zu seiner Nachachtung die Mittheilung.

Sollten Gesetzentwürfe, welche von dem Ministerium an den Reichsrath geleitet wurden, daselbst noch in der Verhandlung schweben, so ist Mir davon die Anzeige zu erstatten, und jedenfalls das Ergebniss der reichsräthlichen Berathung Mir unmittelbar vorzulegen.

Schönbrunn am 20. August 1851.

Franz Joseph m. p.

197.

Allerhöchstes Cabinetschreiben Seiner Majestät des Kaisers an den Ministerpräsidenten vom 20. August 1851,

womit demselben aufgetragen wird, gemeinschaftlich mit dem Reichsrathspräsidenten ein Gutachten über die Art der Berathungen zu erstatten, welche zur Erwägung des Bestandes und der Möglichkeit der Vollziehung der Verfassung vom 4. März 1849 einzuleiten sind.

Lieber Fürst Schwarzenberg!

Als unmittelbare Folge der Beschlüsse, welche Ich über die politische Stellung Meiner Ministeriums gefasst habe, finde Ich es eben so nothwendig als dringend, die Frage über den Bestand und die Möglichkeit der Vollziehung der Verfassung vom 4. März 1849 in reife und eindringliche Erwägung zu ziehen.

Um über die Art und Weise, in welcher Ausdehnung diese Frage aufzufassen, welcher Gang der Untersuchung derselben zu beobachten, und in welchen Formen sie zu berathen sei, ein Gutachten zu erhalten, haben Sie mit Meinem Reichsrathspräsidenten Rücksprache zu pflegen, und Mir sobald als möglich die gemeinschaftlichen Vorschläge zu erstatten.

Bei Erörterung dieser Frage, sowie bei jeder folgenden Verhandlung, ist das Princip und der Zweck der Aufrechthaltung aller Bedingungen der monarchischen Gestaltung und der stautlichen Einheit Meines Reiches unverrückt im Auge zu behalten, und als unabweisliche Grundlage aller Arbeiten anzusehen.

Schönbrunn am 20. August 1851.

Franz Joseph m. p.

Ein Allerhöchstes Cabinetschreiben gleichen Inhaltes haben Seine Majestät der Kaiser gleichzeitig an den Reichsrathspräsidenten Freiherrn von Kübeck zu erlassen geruht.

